

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

KGP.410.002.12.2022

Pan
Paweł Gruza
Wiceprezes Zarządu
PKO Banku Polskiego SA
ul. Puławska 15
02-146 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

*P/22/012 - Wybrane wydatki spółek z udziałem Skarbu Państwa i fundacji tworzonych przez te spółki
oraz gospodarka finansowa i realizacje celów statutowych fundacji tworzonych przez te spółki*

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA ¹ ul. Puławska 15, 02-515 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Paweł Gruza – Wiceprezes Zarządu Banku od 10 sierpnia 2022 r. Poprzednio funkcję Prezesa Zarządu Banku pełnili: Pani Iwona Duda od 23 października 2021 r. do 9 sierpnia 2022 r., Jan Emeryk Rościszewski do 7 czerwca do 22 października 2021 r. i Zbigniew Jagiełło od 1 października 2009 r. do 7 czerwca 2021 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ustanawianie i przestrzeganie zasad prowadzenia przez spółkę oraz grupę kapitałową działalności sponsoringowej, mecenatu, udzielania darowizn oraz zasad dotyczących zamawiania usług medialnych, konsultingowych i prawnych. 2. Mierzenie efektów działalności sponsoringowej oraz zakupionych usług medialnych i konsultingowych, przez spółkę oraz grupę kapitałową. 3. Osiąganie przez spółkę oraz grupę kapitałową rezultatów działalności sponsoringowej oraz wydatkowania środków na zakup usług medialnych, konsultingowych i prawnych. 4. Gospodarność i legalność wydatkowania w spółce oraz w grupie kapitałowej środków na działalność sponsoringową, mecenat, darowizny oraz zakup usług medialnych, konsultingowych i prawnych. 5. Działania związane z ustanawianiem przez spółkę oraz w grupie kapitałowej fundacji oraz realizacja uprawnień i zadań fundatora.
Okres objęty kontrolą	1 stycznia 2017 r. – 31 grudnia 2021 r., z uwzględnieniem działań oraz dowodów wytworzonych przed i po tym okresie, jeżeli miały one istotny wpływ na kontrolowaną działalność.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji
Kontroler	Rafał Pikus - główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KGP/58/2022 z dnia 11 maja 2022 r.

(akta kontroli str.: 1-2, 4-8)

¹ Dalej także: Bank PKO lub Bank.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej także: *ustawa o NIK*.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Banku PKO w zakresie udzielania darowizn, sponsoringu, zakupu usług marketingowych, doradczych, medialnych i prawnych oraz nadzoru nad Fundacją PKO Banku Polskiego⁴.

Bank PKO nie udzielał darowizn innym podmiotom poza Fundacjami, których był Fundatorem, z wyjątkiem 2020 r. i 2021 r. w którym przekazał darowizny 10 podmiotom opieki zdrowotnej. Darowizny te były przeznaczone na wsparcie podmiotów walczących z pandemią COVID-19.

Działania sponsoringowe prowadzone były przez Bank PKO głównie w obszarach sport i kultura, tj. w obszarach określonych w *Dobrych praktykach prowadzenia działalności sponsoringowej*⁵. Wsparcie finansowe w postaci sponsoringu udzielane było podmiotom w zamian za realizację świadczeń służących promocji wizerunku lub oferty Banku oraz zwiększeniu prestiżu, rozpoznawalności i wartości Banku wśród interesariuszy i opinii publicznej. W odniesieniu do realizowanych działań sponsoringowych Bank dokonywał oceny ich efektywności, zgodnie z wewnętrznymi regulacjami. Zarząd Banku PKO monitorował prowadzoną działalność sponsoringową i przekazywał Radzie Nadzorczej rzetelne informacje w rocznych sprawozdaniach z tej działalności.

Zakup usług marketingowych, doradczych, medialnych i prawnych, dokonywany był po przeprowadzeniu postępowań zakupowych, zgodnie z przyjętymi w Banku PKO regulacjami wewnętrznymi. Zawarte umowy realizowały cele operacyjne i służyły prowadzonej przez Bank działalności.

Zarząd Banku PKO prawidłowo realizował nadzór nad działalnością Fundacji PKO, której był jedynym Fundatorem. Zawarcie przez Bank umów darowizn pieniężnych oraz zwolnienia z długu, z Fundacją PKO poprzedzone było uzyskaniem zgód korporacyjnych Zarządu i Rady Nadzorczej. Roczne plany finansowe Fundacji PKO podlegały zatwierdzeniu przez Zarząd Banku. Zarząd Banku rzetelnie wywiązywał się z obowiązku informowania Rady Nadzorczej o działalności Fundacji PKO, przekazując kwartalne informacje o wykorzystaniu przez nią środków z przekazanej darowizny pieniężnej. Równocześnie Zarząd Banku PKO w latach 2017-2021 udzielił absolutorium Prezesowi Fundacji PKO i członkom Rady Programowej za kolejne lata działalności Fundacji PKO.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej także: Fundacja PKO.

⁵ *Dobre praktyki w zakresie prowadzenia działalności sponsoringowej przez spółki z udziałem Skarbu Państwa* – opracowane przez Ministerstwo Skarbu Państwa w czerwcu 2016 r.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR	1. Zasady działalności sponsoringowej, dokonywania darowizn, ponoszenia wydatków na usługi medialne, prawne i doradcze oraz gospodarność wydatkowania środków w tych obszarach
Opis stanu faktycznego	1.1 Regulacje wewnętrzne – marketing, sponsoring, darowizny i public relations <p>Zarząd Banku PKO w uchwale nr 534/C/2019 z 17 grudnia 2019 r. określił <i>Zasady prowadzenia działalności marketingowej oraz public relations (PR) i komunikacji społecznej przez PKO Bank Polski SA</i>⁷, które zastąpiły <i>Zasady prowadzenia działalności marketingowej przez PKO Bank Polski SA z 2015 r.</i>⁸ oraz <i>Zasady prowadzenia komunikacji zewnętrznej i wewnętrznej PKO Bank Polski SA z 2015 r.</i>⁹ W <i>zasadach działalności marketingowej</i> określone zostały między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ cel działalności marketingowej, Public Relations¹⁰ i komunikacji społecznej – wyznaczenie pozycji rynkowej Banku i marki, kreowanie oczekiwanego spójnego wizerunku Banku, spółek grupy kapitałowej Banku PKO oraz Fundacji PKO, w szczególności poprzez wspieranie działań sprzedażowych, inicjowanie i realizowanie przedsięwzięć służących budowaniu świadomości marki wśród jej interesariuszy, jak i w wymiarze społecznym, ▪ odpowiedzialnych za prowadzenie działań marketingowych – komórki organizacyjne Pionu Komunikacji i Marketingu¹¹, ▪ zasady opracowywania strategii marketingowej¹² i strategii Public Relations, ▪ zasady współpracy w ramach działań marketingowych w ramach grupy kapitałowej Banku PKO oraz Fundacji PKO, ▪ zasady działalności marketingowej, w tym:<ul style="list-style-type: none"> ▫ reklama produktowa i wizerunkowa, marketing bezpośredni, badania i analizy marketingowe, ▫ obszary wspierane przez Bank w ramach sponsoringu: sport, kultura i sztuka, edukacja, innowacje, biznes, wydarzenia lokalne oraz przedsięwzięcia wyłączone z działań sponsoringowych¹³, zasady rozpatrywania wniosków o sponsoring, jak również zasady przeprowadzania analiz efektywności działań sponsorskich, opiniowania pod względem wizerunkowym sponsoringu podmiotów z grupy kapitałowej Banku, ▫ opracowywania planów działań marketingowych dla poszczególnych obszarów, ▪ zakup artykułów upominkowych i ekspozycyjnych,

⁶ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana, jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Dalej także: *Zasady działalności marketingowej*.

⁸ Uchwała Zarządu 294/C/2015 z 21 kwietnia 2015 r.

⁹ Uchwała Zarządu 755/C/2015 z 30 listopada 2015 r.

¹⁰ Z ang. relacje publiczne, kontakt z otoczeniem. Dalej także: PR.

¹¹ Pion Komunikacji i Marketingu (dalej także: PKM) – Departament Komunikacji Korporacyjnej (dalej także: DEK), Departament Marketingu (dalej także: DMA) oraz Departament Zarządzania Marką i CSR (dalej także: DZM).

¹² Strategia marketingowa Banku PKO została opracowana w 2020 r.

¹³ Bank PKO nie angażuje się w projekty naruszające prawo, naruszające zasady współżycia społecznego i dobre obyczaje, dyskryminujące oraz mogące zostać uznane za formę finansowania partii i organizacji politycznych.

- zasady udzielenia darowizn – poza darowiznami pieniężnymi i rzeczowymi na rzecz Fundacji PKO, Bank może udzielać darowizn na rzecz innych podmiotów, wnioski o darowizny wpływające do Banku przekazywane są do Fundacji PKO, plany darowizn podmiotów z grupy kapitałowej Banku PKO podlegają opiniowaniu pod względem wizerunkowym Banku i grupy kapitałowej, przez DZM,
- zasady prowadzenia działalności PR i komunikacji społecznej.
(akta kontroli str.: 100-139, 169-187, 1449-1455)

1.2 Tryby zlecenia usług

Zarząd Banku PKO uchwałą nr 343/C/2017 z 26 czerwca 2017 r. wprowadził *Zasady zakupu towarów i usług w PKO Banku Polskim SA*¹⁴, które zastąpiły *Zasady zakupu towarów i usług* przyjęte uchwałą Zarządu nr 609/C/2011 z 20 grudnia 2011 r. *Zasady zakupu towarów i usług* zawierały między innymi regulacje dotyczące opracowania planów zakupów, zarządzania dostawcami, zasady przeprowadzania postępowań zakupowych, tryby wyboru dostawców: przetarg zamknięty – zaproszenia do składania ofert skierowane do wybranych oferentów, nie mniej niż trzech; przetarg otwarty – oferty może składać dowolna liczba oferentów; renegecje z dostawcą warunków obowiązującej umowy, w tym warunków jej przedłużenia; zakup z wolnej ręki, zasady zawierania umów i zarządzania nimi.

Powyższe zasady nie miały zastosowania do zakupu towarów i usług, którego przedmiot obejmował między innymi doradztwo prawne, czas antenowy i powierzchnię reklamową u wydawców takich jak prasa, radio, telewizja, czasopisma i wydawnictwa zwarte oraz w internecie, z wyłączeniem zakupów usług wyspecjalizowanych dostawców z zakresu planowania i zakupu mediów – w domach mediowych¹⁵.

(akta kontroli str.: 140-160, 169-189)

1.3 Wydatkowanie środków na darowizny, działalność sponsoringową, usługi doradcze – marketingowe, prawne i medialne

1.3.1 Darowizny

W latach 2017-2021 wydatki Banku PKO związane z darowiznami wyniosły [...] ¹⁶. W okresie tym Bank PKO poza darowiznami przekazanymi na rzecz fundacji, których Bank PKO był Fundatorem – szczegóły w pkt. 3 wystąpienia, przekazał w 2020 r. i 2021 r. darowizny dla 10 podmiotów opieki zdrowotnej. Wartość darowizn dla podmiotów opieki zdrowotnej wyniosła [...], co stanowiło 6,6% ogólnej wartości darowizn. Były one przeznaczone na działania związane ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzeniania się, profilaktyką oraz zwalczaniem skutków pandemii COVID-19.

Szczegółowym badaniem objęto pięć umów darowizn o wartości [...], co stanowiło 5,4% darowizn udzielonych przez Bank PKO w latach 2017-2021 i 81,8% darowizn udzielonych podmiotom opieki zdrowotnej:

¹⁴ Dalej także: *zasady zakupu towarów i usług*.

¹⁵ Pośrednicy w zakupie czasu i powierzchni reklamowej w mediach od faktycznych wydawców tych mediów.

¹⁶ W treści wystąpienia pokontrolnego NIK wyłączyła jawność informacji ustawowo chronionych, stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa i/bądź dobra osobiste, na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) oraz art. 43 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360) w interesie Powszechnej Kasy Oszczędności Bank Polski SA, przedsiębiorcy lub podmiotu, których dotyczą zawarte w wystąpieniu pokontrolnym informacje, poprzez ich anonimizację i zastąpienie oznaczeniem [...], zamieszczanym także w dalszej części wystąpienia w miejscach tego wymagających.

- umowy darowizny z 27 marca 2020 r.: dwie umowy darowizny po [...] zawarte ze [...] w Krakowie i [...] w Miechowie oraz umowa darowizny w wysokości [...] zawarta z [...] w Krakowie.

Darowizny zostały przekazane na wniosek Ministerstwa Aktywów Państwowych z 17 marca 2020 r. Zgodę na udzielenie darowizn wyraził Zarząd Banku PKO w uchwale nr 145/D/2020 z 25 marca 2020 r. oraz Rada Nadzorcza uchwałą nr 22/2020 z 26 marca 2020 r.¹⁷

- umowa darowizny z 25 maja 2020 r. zawarta ze [...] w ławie – darowizna w wysokości [...]. Udzielona na wniosek Ministerstwa Aktywów Państwowych 7 maja 2020 r. Zgodę na udzielenie darowizny wyraził Zarząd Banku PKO w uchwale nr 222/D/2020 z 12 maja 2020 r. oraz Rada Nadzorcza uchwałą nr 40/2020 z 19 maja 2020 r.
- umowa darowizny z 26 marca 2021 r.¹⁸ zawarta z [...] w Warszawie – darowizna w wysokości [...] z przeznaczeniem na zakup tomografu z platformą radiologiczną do analizy zdjęć, wsparta sztuczną inteligencją w celu wsparcia szpitala w przeciwdziałaniu COVID-19. Darowizna udzielona na wniosek Ministerstwa Aktywów Państwowych z października 2020 r. Zgodę na udzielenie darowizny wyraził Zarząd Banku w uchwale nr 76/C/2021 z 9 marca 2021 r. oraz Rada Nadzorcza uchwałą nr 21/2021 z 15 marca 2021 r.

Obdarowane podmioty przekazały Bankowi PKO rozliczenia wykorzystania otrzymanej darowizny.

(akta kontroli str.: 237, 241-331, 834-840, 1456-1478 płyta PKOBP-CD2/PKOBP-umowy darowizny)

1.3.2 Działalność sponsoringowa

W *Zasadach działalności marketingowej* określono, że sponsoring jest to wsparcie finansowe przez Bank PKO podmiotu, który realizuje przedsięwzięcie w zamian za określone ekwiwalentne świadczenie służące promocji wizerunku lub oferty Banku oraz zwiększeniu prestiżu, rozpoznawalności i wartości Banku wśród interesariuszy i opinii publicznej.

W kolejnych latach 2017-2021 Bank PKO odnotował zysk na działalności biznesowej, co zgodnie z zasadami określonymi w *Dobrych praktykach prowadzenia działalności sponsoringowej*¹⁹ było warunkiem do podejmowania działań sponsoringowych.

W planach działań marketingowych okresu objętego kontrolą ujęte zostały przewidziane do realizacji projekty sponsoringowe, których szacowana wartość wynosiła²⁰ [...], w tym w kolejnych latach: [...] w 2017 r., [...] w 2018 r., [...] w 2019 r., [...] w 2020 r. oraz [...] w 2021 r.

Wydatki Banku PKO związane z działalnością sponsoringową w latach 2017-2021 wyniosły [...]. Szczegółowym badaniem objęto 10 umów z 1 081 umów sponsoringu zawartych w latach 2017-2021²¹. Wartość umów sponsoringu objętych badaniem wyniosła [...], co stanowiło 44,9% ogółu wydatków na działalność sponsoringową poniesionych w okresie objętym kontrolą.

Badaniem objęte zostały między innymi umowy:

¹⁷ Rada Nadzorcza wyraża zgodę na udzielenie darowizny o wartości powyżej 20,0 tys. zł.

¹⁸ Do umowy darowizny zawarto aneksy przesuwające termin rozliczenia darowizny: nr 1 z 2 września 2021 r., nr 2 z 18 listopada 2021 r. i nr 3 z 23 marca 2022 r. – ostateczny termin rozliczenia darowizny ustalony został na 30 września 2022 r.

¹⁹ *Dobre praktyki w zakresie prowadzenia działalności sponsoringowej przez spółki z udziałem Skarbu Państwa* – opracowane przez Ministerstwo Skarbu Państwa w czerwcu 2016 r.

²⁰ Wielkości ujęte w planach finansowych sponsoringu Centrali Banku PKO.

²¹ W latach 2017-2021 do Banku PKO wpłynęło 3 283 wnioski o sponsoring, 1 209 wniosków zostało rozpatrzonych pozytywnie.

- umowa sponsoringu nr BZM-2017-0035 z 14 marca 2017 r. zawarta z [...] dotycząca sponsorowania przez Bank PKO trzeciej i czwartej edycji imprezy *PKO Bieg Charytatywny* oraz *PKO Bieg Charytatywny Młodych* w kwocie rocznej po [...] w 2017 r. i 2018 r., w zamian za świadczenia sponsorskie na rzecz Banku PKO.
Sponsoring imprezy biegowej był projektem własnym Banku PKO, który otrzymał pozytywną rekomendację Komitetu ds. Sponsoringu. Zgodę na zawarcie umowy sponsoringu wyraził Prezes Zarządu Banku 27 grudnia 2016 r.²²;
- umowa sponsoringu nr BZM-2018-0494 z 14 maja 2018 r. zawarta z [...] dotycząca sponsorowania przez Bank PKO w 2018 r. trzech dodatków historycznych w *Gazecie Polskiej* o tematyce wspólnej walki Polaków i Żydów o wolność i niepodległość w kwocie [...], w zamian za świadczenia sponsorskie na rzecz Banku PKO.
Wniosek wydawnictwa otrzymał pozytywną rekomendację Komitetu ds. Sponsoringu oraz został zaakceptowany przez Prezesa Zarządu Banku PKO 11 maja 2018 r.;
- umowa sponsoringu nr BZM-2018-1061 z 20 września 2018 r. zawarta ze spółką [...], dotycząca sponsorowania przez Bank PKO rozgrywek piłkarskich w ramach Ekstraklasy w kwocie [...] w sezonie 2018/2019, [...] w sezonie 2019/2020 i [...] w sezonie 2020/2021, w zamian za świadczenia sponsorskie na rzecz Banku PKO. Łącznie w ramach umowy Bank PKO przekazał [...].
Projekt sponsorowania [...] był projektem własnym Banku PKO – materiał przygotowany przez Dyrektora ds. Marketingu Sportowego z czerwca 2018 r. nie zawierał proponowanej kwoty sponsoringu. Według Dyrektora DZM²³, projekt ten był przedmiotem obrad Komitetu ds. Sponsoringu – przy czym nie przedstawiono protokołu z posiedzenia Komitetu, na którym był omawiany ten projekt. Zgodę na zawarcie umowy sponsoringu wyraził Zarząd Banku – uchwała nr 382/C/2018 z 17 lipca 2018 r. i Rada Nadzorcza – uchwała nr 57/2018 z 20 lipca 2018 r. W przekazanych przez [...] sprawozdaniach z wykorzystania sponsoringu w kolejnych sezonach rozgrywek piłkarskich podano wartość ekwiwalentu reklamowego, którego łączna wartość wyniosła [...];
- umowa sponsoringu nr BZM-2018-1391 z 28 listopada 2018 r. zawarta z [...] w Warszawie, dotycząca przekazania [...] w dwóch rocznych ratach po [...] w 2019 r. i 2020 r. z przeznaczeniem na sponsorowanie projektu *BiegamBoLubię* obejmującego bezpłatne, cotygodniowe, otwarte, spotkania biegowe na stadionach lekkoatletycznych, prowadzone przez instruktorów lekkiej atletyki, organizację zawodów sportowych oraz innych aktywności sportowych w zamian za świadczenia sponsorskie na rzecz Banku PKO. Aneksem z 4 czerwca 2020 r. kwota sponsoringu na 2020 r. została zmniejszona do [...] z uwagi na pandemię COVID-19. Łącznie w ramach umowy Bank PKO przekazał [...].
Po pozytywnej ocenie oferty sponsoringu Fundacji Wychowanie przez Sport, przez Zespół Marketingu Sportowego, Dyrektora Biura Zarządzania Marką oraz Komitet ds. Sponsoringu²⁴, zgodę na zawarcie umowy sponsoringu wyraził Zarząd Banku – uchwała nr 536/C/2018 z 23 października 2018 r. i Rada Nadzorcza – uchwała nr 97/2018 z 5 listopada 2018 r.;
- umowa sponsoringu nr BZM-2019-0332 z 12 marca 2019 r. zawarta ze [...] m.st. Warszawy, dotycząca przekazania po [...] rocznie, na realizację 2019 r. i

²² Zawarcie umowy sponsoringu w 2017 r. nie wymagało zgody Rady Nadzorczej.

²³ Pismo Dyrektora DZM z 7 września 2022 r.

²⁴ Komitet ds. Sponsoringu utworzony uchwałą Zarządu Banku PKO nr 516/C/2012 r. z 9 października 2012 r., zastąpiona uchwałą Zarządu nr 31/C/2020 z 23 stycznia 2020 r. Celem działalności Komitetu ds. Sponsoringu było wsparcie Zarządu, Prezesa Zarządu oraz dyrektora Pionu Marketingu i Komunikacji w podejmowaniu decyzji z zakresu działalności Sponsorskiej.

2020 r. projektu *Warszawska Triada Biegowa* obejmująca *Bieg Konstytucji 3 Maja*, *Bieg Powstania Warszawskiego* oraz *Bieg Niepodległości*, w zamian za świadczenia sponsorskie na rzecz Banku PKO. Z uwagi na pandemię COVID-19 wartość sponsoringu na 2020 r. została zmniejszona do [...] ²⁵. Łącznie w ramach umowy Bank PKO przekazał 1 380,0 tys. zł.

Po pozytywnej ocenie oferty sponsoringu [...], przez Zespół Marketingu Sportowego, Dyrektora Biura Zarządzania Marką oraz Komitet, zgodę na zawarcie umowy sponsoringu wyraził Zarząd Banku – uchwała nr 536/C/2018 z 23 października 2018 r. i Rada Nadzorcza – uchwała nr 97/2018 z 5 listopada 2018 r. Udzielenie sponsoringu dla tej Fundacji było przedmiotem oceny Komitetu ds. Sponsoringu z uwagi na konsultacje prowadzone z Departamentem Prawnym o zasadności oceny projektu przez Komitet, w sytuacji konieczności uzyskania zgody Rady Nadzorczej na zawarcie umowy – przy czym Departament Prawny nie przedstawił swojego ostatecznego stanowiska;

- umowa sponsoringu z 26 marca 2021 r. zawarta z [...] w Warszawie dotycząca sponsorowania przez Bank PKO koncertów z okazji 120-lecia Filharmonii w okresie od stycznia 2021 r. do czerwca 2022 r. w kwocie [...] w 2021 r. i [...] w 2022 r., w zamian za świadczenia sponsorskie na rzecz Banku PKO.

Wniosek o sponsoring [...] z 19 stycznia 2021 r. został pozytywnie zaopiniowany przez Centralę Banku PKO oraz otrzymał pozytywną rekomendację Komitetu ds. Sponsoringu. Zawarcie umowy sponsoringu, z uwagi na roczną kwotę wsparcia poniżej [...] netto nie wymagało zgody Rady Nadzorczej. W sprawozdaniu z realizacji umowy sponsoringu [...] podała, że efektywność sponsoringowa wyniosła [...] ²⁶;

- umowa sponsoringu nr 1495/2021 z 22 lipca 2021 r. zawarta ze spółką [...], dotycząca sponsorowania przez Bank PKO rozgrywek piłkarskich w ramach Ekstraklasy w kwocie [...] w sezonie 2021/2022, [...] w sezonie 2022/2023 oraz [...] – premia za awans zespołów do Pucharów Europejskich, w zamian za świadczenia sponsorskie na rzecz Banku PKO. Łącznie w wartości umowy [...], w sezonie Ekstraklasy 2021/2022 Bank PKO przekazał [...].

Wniosek [...] z 13 kwietnia 2021 r. uzyskał pozytywną rekomendację Komitetu ds. Sponsoringu. Zgodę na zawarcie umowy sponsoringu wyraził Zarząd Banku – uchwała nr 150/C/2021 z 4 maja 2021 r. i Rada Nadzorcza – uchwała nr 54/2021 z 8 maja 2021 r. W przekazanym przez [...] raporcie z wykorzystania sponsoringu w sezonie piłkarskim 2021/2022 podano, że wartość ekwiwalentu reklamowego wyniosła [...];

- umowa sponsoringu z 24 września 2021 r. zawarta z [...] w Poznaniu dotycząca sponsorowania przez Bank PKO 40 edycji *Międzynarodowego Festiwalu Filmów Młodego Widza Ale Kino!* w kwocie rocznej po [...] w 2021 r. i 2022 r., w zamian za świadczenia sponsorskie na rzecz Banku PKO.

Wniosek o sponsoring Centrum Sztuki Dziecka z 12 kwietnia 2021 r. został pozytywnie zaopiniowany przez Centralę Banku PKO oraz otrzymał pozytywną rekomendację Komitetu ds. Sponsoringu.

(akta kontroli str.: 64-99, 161-168, 237, 240, 332-784, 834-854, 868-889, 1432-1436, 1456-1478 płyta *PKOBP-CD2/PKOBP-umowy sponsoring*)

W wyniku analizy wskazanych wyżej umów sponsoringu, stwierdzono że:

- Bank PKO działalność sponsoringową w okresie objętym kontrolą prowadził głównie w obszarach sportu i kultury, co było zgodne z obszarami wskazanymi w *Dobrych praktykach prowadzenia działalności sponsoringowej*,

²⁵ Aneks nr 1 z 3 lipca 2020 r. zmniejszający ogólną kwotę wsparcia do [...]. Aneks nr 2 z 18 listopada 2020 r. zmniejszający ogólną kwotę wsparcia do [...], w tym [...] w 2020 r.

²⁶ *Raport efektywności sponsoringu marki PKO BP* sporządzony przez *Press Service – monitoring mediów*.

- na etapie oceny wniosków o udzielenie wsparcia w postaci sponsoringu, dokonywana była analiza efektywności sponsoringu w porównaniu do wnioskowanego budżetu sponsorskiego,
- zawarcie umów sponsoringu, których roczna wartość wsparcia netto była wyższa niż 500,0 tys. zł netto, zostało poprzedzone wymaganymi zgodami Rady Nadzorczej²⁷,
- podmioty otrzymujące wsparcie finansowe w postaci sponsoringu przekazywały Bankowi sprawozdania z realizacji umów sponsoringowych, zawierających informacje o realizacji świadczeń sponsorskich na rzecz Banku.

Działalność sponsoringowa Banku PKO była monitorowana przez Prezesa Zarządu Banku, między innymi poprzez jego osobistą akceptację wszystkich wniosków o udzielenie wsparcia sponsorskiego²⁸. Komórka organizacyjna Banku odpowiadająca za prowadzenie działalności sponsoringowej²⁹, co roku przygotowywała *Sprawozdania z działalności sponsoringowej oraz działalności Komitetu ds. Sponsoringu*, który omawiany był przez Dyrektora Pionu Marketingu i Komunikacji wraz z Prezesem Zarządu pod kątem kontynuowania dotychczasowych działań w następnym roku.

W związku z przyjęciem przez Bank PKO do stosowania *Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW*³⁰, Zarząd Banku przygotował i przekazał Radzie Nadzorczej podsumowanie realizacji przez Bank działań sponsorskich prowadzonych w kolejnych latach 2017-2021³¹. Informacje przekazane przez Zarząd były przyjmowane przez Radę Nadzorczą w formie uchwał, w których Rada stwierdzała, że działania te w latach 2017-2020 były prowadzone w sposób racjonalny a w odniesieniu do 2021 r., że dokonane wydatki były zasadne.

Ponadto na życzenie Rady Nadzorczej przygotowane zostały informacje dotyczące działalności sponsorskiej w wybranych obszarach lub konkretnych projektów:

- programy biegowe *Biegajmy razem*³², 5. PKO Bieg Charytatywny³³,
- projekty sponsorskie wspierające kulturę³⁴,
- współpraca z Ekstraklasą SA³⁵,
- wsparcie w walce z COVID-19³⁶.

²⁷ Dotyczy umów sponsoringu zawieranych po 15 grudnia 2017 r., tj. po rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym zmiany Statutu Banku z 20 lipca 2017 r.

²⁸ Pismo Dyrektora DZM z 21 października 2022 r.

²⁹ Biuro Zarządzania Marką a następnie Departament Zarządzania Marką i CSR w Pionie Marketingu i Komunikacji.

³⁰ *Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016* przyjęte do stosowania przez Radę Nadzorczą uchwałą 44/2015 z 28 grudnia 2015 r., a następnie *Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2021* przyjęte do stosowania przez Radę Nadzorczą uchwałą 112/2021 z 2 czerwca 2021 r.

³¹ W odniesieniu do lat 2017-2020 była to *Ocena realizacji prowadzonej przez Bank polityki w zakresie działalności sponsoringowej, charytatywnej lub innej o zbliżonym charakterze a 2021 r. Informacja na temat wydatków ponoszonych przez PKO Bank Polski SA i Grupę Kapitałową PKO Banku Polskiego SA na wsparcie kultury, sportu, instytucji charytatywnych, mediów, organizacji społecznych, związków zawodowych i tym podobnych*.

³² *Podsumowanie 2016 roku i plany na 2017 rok* – Departament Marketingu styczeń 2017 r., *Podsumowanie 2017 roku* – Biuro Zarządzania Marką styczeń 2018 r., *Podsumowanie 2018 roku* – Biuro Zarządzania Marką grudzień 2018 r., *Podsumowanie 2019 roku* – Biuro Zarządzania Marką grudzień 2019 r. oraz *Podsumowanie za lata 2013-2021 oraz rekomendacja dalszych działań* – Biuro Zarządzania Marką listopad 2021 r.

³³ *5. PKO Bieg Charytatywny – podsumowanie* – Biuro Zarządzania Marką Zespół Marketingu Sportowego październik 2019 r.

³⁴ *Informacja dla Rady Nadzorczej, dotycząca realizowanych przez PKO Bank Polski SA projektów sponsorskich wspierających kulturę w 2017 roku* – Biuro Zarządzania Marką maj 2018 r.

³⁵ *Umowa sponsorska i świadczenia przy współpracy z [...] – Materiał dla Rady Nadzorczej PKO Banku Polskiego* – Biuro Zarządzania Marką wrzesień 2018 r.

³⁶ *Podsumowanie działań Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego w walce z COVID-19 – Materiał dla Rady Nadzorczej PKO Banku Polskiego* – Biuro Zarządzania Marką maj 2020.

1.3.3 Usługi doradztwa i marketingu

Wydatki Banku PKO związane z zakupem usług doradczych poniesione w latach 2017-2021 wyniosły [...]. Szczegółowym badaniem objęto pięć umów spośród 271 umów ujętych w przekazanych przez Bank zestawieniach umów doradczych dla kolejnych lat okresu objętego kontrolą. Wartość umów doradczych objętych badaniem wyniosła 25 598,1 tys. zł oraz 300,0 tys. Euro:

- umowa z 22 marca 2016 r. zawarta przez Bank PKO z [...] (Wielka Brytania) – w ramach tej umowy 21 marca 2019 r. Bank PKO zlecił przeprowadzenie w latach 2019-2021 badań benchmarkingowych obejmujących: [...]. Wartość zlecenia określono na [...].

W związku z rezygnacją w 2020 r. i 2021 r. przez Bank z zakupu [...], koszt realizacji umowy wyniósł [...].

- umowa nr DER-2016-0014 z 17 sierpnia 2016 r. dotycząca świadczenia usług konsultacyjno-doradczych przez [...] w ramach projektu *Riviera*³⁷. Przedmiot umowy obejmował trzy bloki: [...]. Wartość przedmiotu umowy oszacowano na [...]. Aneks z 10 stycznia 2017 r. do umowy, rozszerzający zakres przedmiotu zamówienia o drugą fazę projektu *Riviera*, której wartość określono na [...]. Łączna wartość umowy została zwiększona do [...].

Tytułem realizacji przedmiotu zamówienia, wykonawca wystawił trzy faktury na łączną kwotę [...].

- umowa nr DAS-2018-0001 z 14 marca 2018 r. dotycząca świadczenia usług konsultacyjno-doradczych przez [...] w zakresie przygotowania [...]. Z tytułu realizacji umowy wykonawcy przysługiwało wynagrodzenie w wysokości [...], w tym wynagrodzenie stałe *Fix Price* [...] brutto oraz wynagrodzenie dodatkowe *Success Fee* do [...] brutto.

Dostawca usługi został wybrany w przeprowadzonym w 2017 r. przez Bank PKO postępowaniu zakupowym, w którym otrzymał najlepszą ocenę pięciu oferentów. Zgodę na zmianę umowy wyraził Zarząd w uchwale nr 561/D/2018 z 30 października 2018 r. i Rada Nadzorcza w uchwale nr 102/2018 z 19 listopada 2018 r.

Aneks z 16 stycznia 2019 r. rozszerzony został przedmiot umowy oraz zwiększono, wynagrodzenie stałe o [...] brutto, do kwoty [...] brutto, a łączną wartość umowy do [...] brutto. Łączne koszty realizacji umowy wyniosły [...] brutto, w tym wynagrodzenie stałe [...] brutto i wynagrodzenie za sukces [...] brutto.

- umowa nr DWI1-2020-0001 z 3 stycznia 2020 r. dotycząca świadczenia usług konsultacyjno-doradczych przez [...] w zakresie opracowania strategii przejścia Banku PKO na usługi chmurowe, o wartości [...] brutto.

Dostawca usługi został wybrany w przeprowadzonym w 2019 r. przez Bank PKO postępowaniu zakupowym, w którym otrzymał najlepszą ocenę spośród sześciu oferentów. Zapytanie ofertowe skierowane zostało do 10 potencjalnych wykonawców. Na zawarcie umowy zgodę wyraził Zarząd Banku PKO – uchwała nr 522/C/2019 z 9 grudnia 2019r. oraz Rada Nadzorcza – uchwała nr 126/2019 z 12 grudnia 2019 r.

- umowa nr DRP-2021-0001 z 21 stycznia 2021 r. dotycząca świadczenia usług konsultacyjno-doradczych przez [...] w zakresie: [...], o wartości [...] brutto.

Dostawca usługi został wybrany w przeprowadzonym przez Bank PKO postępowaniu zakupowym, w którym otrzymał najlepszą ocenę spośród trzech oferentów. Zapytanie ofertowe skierowane zostało do czterech potencjalnych wykonawców. Na zawarcie umowy zgodę wyraził Zarząd Banku PKO – uchwała

³⁷ Projekt *Riviera* dotyczył [...]. W projekcie tym [...] pełnił rolę doradcy strategicznego.

nr 19/C/2021 z 14 stycznia 2021 r. oraz Rada Nadzorcza – uchwała nr 4/2021 z 21 stycznia 2021 r.

(akta kontroli str. 237,1103-1144, 1456-1478 płyta PKOBP-CD2/PKOBP-umowy doradztwo)

Równocześnie badaniem objęto osiem umów dotyczących usług marketingowych, w ramach których wydatki Banku wyniosły łącznie 19 738,5 tys. zł:

- umowa ramowa nr DMA-2012-0362 z 10 września 2012 r. dotycząca badań marketingowych AD HOC zawarta z [...], z okresem obowiązywania dwóch lat. Termin ważności umowy przedłużany był kolejnymi aneksami³⁸ – aneksem nr 6 ważność umowy przedłużono 10 lipca 2021 r.

W ramach umowy w okresie objętym kontrolą Bank PKO zlecił przeprowadzenie badań marketingowych o łącznej wartości [...] ³⁹, w tym zlecenie nr BST-2019-0159 z 2 grudnia 2019 r. dotyczące badań w ramach projektu [...], o szacunkowej wartości [...]. Z uwagi na ograniczenie zakresu zleconych badań koszty ich realizacji wyniosły [...];

- umowa ramowa nr DMA-2016-0209 z 15 lipca 2016 r. dotycząca badań marketingowych zawarta z [...] na okres do 10 lipca 2018 r. Ważność umowy została przedłużona do 10 lipca 2022 r.⁴⁰ Na przedłużenie ważności umowy zgodę wyraził Zarząd Banku PKO – uchwała nr 321/C/2018 z 26 czerwca 2018 r. i Rada Nadzorcza – uchwała nr 56/2018 z 6 lipca 2018 r.

W ramach umowy w okresie objętym kontrolą Bank PKO zlecił przeprowadzenie badań marketingowych o łącznej wartości [...] ⁴¹, w tym zlecenie nr BST-2019-0115 z 24 września 2019 r. dotyczące badań w ramach projektu *Badania konsumenckie – 4 fala; wybrane zagadnienia bankowości Polaków*, którego koszt realizacji wyniósł 222,0 tys. zł;

- umowa ramowa nr BST-2017-0081 z 8 listopada 2017 r. dotycząca badań marketingowych zawarta z [...] na okres do 10 lipca 2018 r. Ważność umowy została przedłużona do 10 lipca 2021 r.⁴²

Łączna wartość badań marketingowych przeprowadzonych w ramach tej umowy wyniosła [...] ⁴³;

- umowa ramowa o współpracy marketingowej nr DUC-2019-0006 z 26 lutego 2019 r. zawarta ze spółką [...] na okres nieoznaczony.

Umowa zawarta z inicjatywy [...], dotyczyła wspólnego promowania wśród klientów Banku PKO [...] ⁴⁴. Działania promocyjne pn. *Lecton-Wiosenne słuchanie* prowadzone były od 1 do 31 marca 2019 r.

Koszty realizacji działań promocyjnych [...] rozliczono w ramach wzajemnej kompensaty.

Według Dyrektora Pionu Marketingu i Komunikacji ⁴⁵, doświadczenie zdobyte w ramach realizacji porozumienia z 26 lutego 2019 r. posłużyło Bankowi PKO do

³⁸ Aneks nr 1 z 7 maja 2014 r. ważność umowy przedłużono do 7 maja 2016 r., aneks nr 2 z 15 lipca 2016 r. ważność umowy przedłużono do 10 września 2018 r., aneks nr 4 z 17 lipca 2018 r. ważność umowy przedłużono do 10 lipca 2020 r. oraz aneks nr 6 z 10 lipca 2020 r. ważność umowy przedłużono do 10 lipca 2021 r.

³⁹ W tym: w [...] w 2017 r., [...] w 2018 r. i [...] w 2018 r.

⁴⁰ Aneks nr 2 z 9 lipca 2018 r. przedłużenie umowy do 10 lipca 2020 r., aneks nr 4 z 10 lipca 2020 r. przedłużenie umowy do 10 lipca 2022 r.

⁴¹ W tym: w [...] w 2017 r., [...] w 2018 r. i [...] w 2018 r.

⁴² Aneks nr 1 z 9 lipca 2018 r. przedłużający umowę do 10 lipca 2020 r. i aneks nr 2 z 10 lipca 2020 r. przedłużający umowę do 10 lipca 2021 r.

⁴³ W tym: [...] zlecenie BST-2017-0082 z 9 listopada 2017 r., [...] zlecenie BST-2017-0085 z 27 listopada 2017 r. i [...] zlecenie BST-2017-0089 z 1 grudnia 2017 r.

⁴⁴ [...] właściciel mobilnej aplikacji [...] umożliwiającej zakup i odtwarzanie audiobooków.

⁴⁵ Pismo Dyrektora Pionu Marketingu i Komunikacji z 29 września 2022 r. zawierające odpowiedź Departamentu Usług Cyfrowych.

rozpoczęcia prac nad systemem VAS HUB (wdrożenie w 2022 r.), mającego umożliwić szybką i prostą integrację [...];

- umowa ramowa o [...] nr BIN-2019-0026 z 15 marca 2019 r. zawarta ze spółką [...] na okres do 14 marca 2020 r., który następnie wydłużono do 10 sierpnia 2022 r.⁴⁶ Z uwagi na maksymalną wartość zleceń poniżej [...] netto w ciągu roku, zawarcie umowy nie wymagało zgody Rady Nadzorczej, o którym mowa w §15 ust. 1 pkt 11 lit. g Statutu Banku PKO.

W ramach umowy w okresie objętym kontrolą Bank PKO sześciokrotnie zlecał wykonanie usług, których łączna wartości wyniosła [...]⁴⁷;

- umowa ramowa nr DMA-2014-0043 z 24 marca 2014 r. zawarta ze spółką [...] na okres do 31 marca 2017 r., przedłużony następnie do 31 marca 2020 r.⁴⁸, dotycząca [...].

W okresie obowiązywania umowy koszty realizacji usług zleconych przez Bank PKO wyniosły [...]⁴⁹;

- umowa ramowa nr BST-2020-0030 z 17 lutego 2020 r. zawarta ze spółką [...] na okres do 31 marca 2023 r., dotycząca [...]. Zawarta została w trybie negocjacji umowy nr DMA-2014-0043 z 24 marca 2014 r.

Koszty realizacji usług zleconych przez Bank PKO w 2020 r. i 2021 r. wyniosły [...]⁵⁰;

- umowa ramowa nr BST-2021-0007 z 18 lutego 2021 r. zawarta ze spółką [...] na okres 12 miesięcy, dotycząca świadczenia usług [...]. Zawarcie umowy poprzedzone zostało zgodą Zarządu - uchwała nr 415/C/2020 z dnia 1 września 2020 r. oraz Rady Nadzorczej - uchwała nr 117/2020 z dnia 24 września 2020 r.

Koszty realizacji usług zleconych przez Bank PKO w 2021 r. wyniosły [...]⁵¹, w tym [...] zlecenia BMK-2021-0253 z 13 marca 2021 r. wybrane bezpośrednio do kontroli.

Realizacja zleceń usług doradczych oraz badań marketingowych potwierdzana była protokołami odbioru oraz opisem faktury akceptowanej przez dyrektora jednostki zlecającej usługę/kierownika projektu.

(akta kontroli str.: 1148-1345, 1456-1478 płyta *PKOBP-CD2/PKOBP-umowy marketing*)

1.3.4 Usługi medialne

Wydatki Banku PKO związane z zakupem usług medialnych poniesione w latach 2017-2021 wyniosły [...]. Szczegółowym badaniem objęto siedem umów ujętych w przekazanym przez Bank zestawieniu zleceń na usługi medialne dla okresu objętego kontrolą. Wartość usług medialnych zrealizowanych na podstawie umów objętych badaniem wyniosła [...], co stanowiło 57,6% wydatków poniesionych przez Bank w tym okresie.

Umowy/zlecenia medialne objęte badaniem:

- zlecenie jednorazowe nr BKM-2018-1004/2146 z 19 września 2018 r. dla [...] dotyczące przeprowadzenia internetowej kampanii reklamowej zgodnie z przyjętym media planem, o wartości [...], w okresie wrzesień-grudzień 2018 r.

⁴⁶ Aneks nr 2 z 13 marca 2020 r. przedłużający umowę do 14 marca 2021 r. i aneks nr 3 z 14 maja 2021 r. przedłużający umowę do 30 czerwca 2021 r. oraz aneks nr 4 z 13 sierpnia 2021 r. przedłużający umowę do 10 sierpnia 2022 r.

⁴⁷ W tym: cztery zlecenia o wartości po [...], jedno o wartości [...] i jedno zlecenie o wartości [...].

⁴⁸ Aneks z 16 marca 2017 r.

⁴⁹ W tym: [...] w 2017 r. i po [...] w 2018 r. i 2019 r.

⁵⁰ Po [...] w 2020 r. i 2021 r.

⁵¹ W tym: [...] w 2017 r., [...] w 2018 r. i [...] w 2019 r.

Zlecenie zakupu usług medialnych bezpośrednio u nadawcy – z pominięciem domu mediowego, zostało zaakceptowane przez Dyrektora Departamentu Zakupów a wyboru usługodawcy dokonał Dyrektor Pionu Marketingu i Komunikacji. Zlecona kampania reklamowa dotyczyła [...].

Koszty realizacji kampanii reklamowej zleconej przez Bank PKO wyniosły [...]. Podsumowanie kampanii reklamowej zawierało dni emisji reklam w kolejnych miesiącach.

- umowa ramowa nr BST-2017-0033 z 10 sierpnia 2017 r. zawarta z [...] nadawcą [...], dotycząca emisji reklam, w tym również wskazań sponsorskich, produkcji i emisji audycji tematycznych z lokowaniem produktu Zleceniodawcy na antenie [...], zawarta została na czas nieokreślony.

Wyboru dostawcy usługi – zakup czasu antenowego w [...], dokonano w trybie z wolnej ręki, na przeprowadzenie którego wyraził zgodę Prezes oraz członek Zarządu Banku PKO⁵².

Koszty realizacji 15 zleceń w ramach umowy nr BST-2017-0033 wyniosły łącznie [...], w tym zlecenie nr BZM-2018-0708/1658 z 25 czerwca 2018 r. Zlecenie dotyczyło emisji w ramach projektu [...], programu [...], którego współtwórcą był Bank PKO, emisji przed i po jego oraz jego zapowiedzi billboardów sponsorskich Banku PKO. Wartość zlecenia ustalona została w wyniku negocjacji przeprowadzonych przez Bank z nadawcą.

Program [...] emitowany był od 3 lipca 2018 r. (premiera) do dnia 26 września 2018 r. (łącznie 38 powtórzeń). Koszt realizacji zlecenia wyniósł [...].

- umowa nr DMA-2016-0145 z 1 czerwca 2016 r. zawarta z [...], dotycząca świadczenia usług medialnych na rzecz Banku, spółek grupy kapitałowej Banku PKO oraz Fundacji PKO, obejmujące prowadzone przez Bank [...]. Działania reklamowe miały być prowadzone w oparciu o media: prasa, radio, telewizja, reklamy zewnętrzne – tablice reklamowe, mobile, internet – w tym działania dedykowane urządzeniom mobilnym, kino oraz inne media ustalone z bankiem. Okres obowiązywania umowy ustalony do 30 kwietnia 2018 r., został przedłużony do 28 lutego 2019 r.⁵³

Koszty realizacji 122 zleceń w ramach umowy nr DMA-2016-0145 wyniosły łącznie [...], w tym [...] koszty realizacji zlecenia nr BZM-2018-0158 z 16 lutego 2018 r., dotyczącego emisji spotu budującego wizerunek Banku w telewizji⁵⁴ w okresie 16 lutego – 31 marca 2018 r.

- umowa nr BST-2019-00036 z 19 marca 2019 r. zawarta z [...], dotycząca świadczenia usług [...], zawarta na okres 24 miesięcy. Umowa obejmowała również świadczenie usług na rzecz spółek grupy kapitałowej Banku PKO.

Wyboru [...] dokonano w przeprowadzonym przez Bank PKO postępowaniu zakupowym w trybie przetargu zamkniętego, w którym oferta [...] otrzymała największą ocenę punktową. Wynik postępowania został zaakceptowany przez Prezesa Banku PKO w dniu 20 lutego 2019 r.

Umowa ta była objęta zgodą Rady Nadzorczej – uchwała nr 110/2018 z 13 grudnia 2018 r. (uchwała Zarządu nr 630/C/2018 z 4 grudnia 2018 r.) na zwarcie umów o usługi marketingowe w 2019 r. i 2020 r. do maksymalnej łącznej wartości brutto [...].

Koszty realizacji 210 zleceń w ramach umowy nr BST-2019-00036 wyniosły łącznie [...].

- umowa z dnia 5 listopada 2019 r. zawarta przez bank PKO BP z [...], dotyczyła udostępnienia [...].

⁵² 27 marca 2017 r. i 28 marca 2017 r.

⁵³ Aneks nr 4 z 15 maja 2018 r. przedłużenie umowy do 31 grudnia 2018 r. oraz aneks nr 5 z 28 grudnia 2018 r. przedłużenie umowy do 28 lutego 2019 r.

⁵⁴ Emisja spotu reklamowego w [...].

Zgodę na przeprowadzenie postępowania zakupowego w trybie z wolnej ręki wydał Prezes Banku w dniu 29 sierpnia 2019 r. – firma [...] jako jedyny dostawca oferował tego rodzaju platformę handlowo-społecznościową, zgodną z oczekiwaniami banku i spełniającą wymogi określone przez Bank PKO. Zawarcie umowy poprzedzone zostało zgodą Zarządu banku PKO BP – uchwała nr 439/C.2019 z 17 października 2019 r. i Rady Nadzorczej – uchwała nr 87/2019 z 22 października 2019 r.

Koszty udostępnienia platformy internetowej wyniosły [...].

- porozumienie z 29 grudnia 2020 r. zawarte przez Bank PKO ze [...] dotyczące współpracy z instytucjami finansowymi działającymi na terenie Polski w zakresie kampanii [...]. Kampanię miały zrealizować agencje reklamowe i domy mediowe na podstawie zamówień składanych przez [...], a jej koszty miały zostać podzielone pomiędzy uczestników kampanii. Termin przeprowadzenia kampanii ustalono na II i III kw. 2021 r. przez okres 6-8 tygodni. Koszt kampanii przypadający na bank PKO BP określono na nie więcej niż [...].

Przystąpienie banku PKO BP do kampanii wizerunkowej [...] było odpowiedzią na list Prezesa Związku z 22 lipca 2020 r., wskazujący na utratę zaufania społecznego przez sektor bankowy.

Zgodę na zawarcie porozumienia wyraził Zarząd Banku PKO – uchwała nr 554/C/2020 z 1 grudnia 2020 r. oraz Rada Nadzorcza – uchwała nr 150/2020 z 17 grudnia 2020 r.

Koszty udziału Banku PKO w kampanii wizerunkowej wyniosły [...].

- porozumienie z 12 października 2021 r.⁵⁵ w zakresie współpracy dotyczącej przygotowania i realizacji wspólnej kampanii informacyjno-edukacyjnej dotyczącej zagadnień tzw. *Tarczy Antykryzysowej*, która miała być przeprowadzona w telewizji, radiu i internecie.

Zgodę na zawarcie umowy – porozumienia wyraził Zarząd banku PKO BP – uchwała nr 50/C/2021 z 19 lutego 2021 r. i Rada Nadzorcza – uchwała nr 16/2021 z 22 lutego 2021 r.

W ramach realizacji porozumienia Bank PKO odpowiadał za zakup czasu reklamowego i powierzchni reklamowej, którego łączne koszt wyniosły [...]. Bank PKO tytułem refakturowania kosztów na pozostałych uczestników porozumienia wystawił faktury na łączną kwotę [...]. Ostateczny koszt udziału banku PKO w porozumieniu wyniósł [...], w tym [...] tytułem realizacji działań promocyjnych przez [...].

(akta kontroli str. :237, 1346-1385, 1456-1478 płyta *PKOBP-CD2/PKOBP-umowy media*)

1.3.5 Usługi prawne

Wydatki Banku PKO związane z zakupem usług prawnych poniesione w latach 2017-2021 wyniosły [...]. Szczegółowym badaniem objęto siedem umów ujętych w przekazanym przez Bank PKO zestawieniu umów prawnych obowiązujących w latach 2017-2021 obejmującym 272 umowy. Wartość usług prawnych zrealizowanych na podstawie umów objętych badaniem wyniosła [...], co stanowiło 0,5% wydatków poniesionych przez Bank PKO w tym okresie.

Umowy prawne objęte badaniem:

- umowa z dnia 10 lutego 2009 r. zawarta z kancelarią [...], dotycząca reprezentowania Banku PKO, w postępowaniu toczącym się w wskutek [...]⁵⁶ nr DAR 15/2006 z 29 grudnia 2006 r. (karty płatnicze). Kancelaria

⁵⁵ Strony porozumienia: [...] oraz Bank PKO.

⁵⁶ Dalej także: UOKiK.

reprezentowała inne banki w postępowaniu toczącym się przed Prezesem UOKiK.

Koszty poniesione przez Bank PKO w związku z realizacją tej umowy w latach 2017-2021 wyniosły łącznie [...].

- umowa świadczenia pomocy prawnej nr 18/204/1/10 Z DPR z dnia 24 czerwca 2014 r. zawarta z [...] na czas nieokreślony, z wynagrodzeniem miesięcznym [...] (netto), zmienionym na [...] (netto) aneksem nr 2 z 1 października 2020 r. oraz koszty dodatkowe: zastępstwo procesowe, podróże służbowe.

Koszty poniesione przez Bank w związku z realizacją tej umowy w latach 2017-2021 wyniosły łącznie [...], w tym wynagrodzenie ryczałtowe [...] i [...] koszty dodatkowe – koszty podróży i zastępstwa procesowego.

Wynagrodzenie z tytułu wykonanych usług było wypłacane po akceptacji przedstawionego przez kancelarię zestawienia pomocy prawnej udzielonej w ramach umowy w danym miesiącu.

- umowa świadczenia pomocy prawnej nr 1/2016/DPR z dnia 20 kwietnia 2016 r. zawarta z [...], na czas nieokreślony, z wynagrodzeniem miesięcznym [...] (netto), zmienionym na [...] netto) aneksem nr 2 z 29 czerwca 2018 r, a następnie na [...] (netto) aneksem nr 3 z 30 września 2020 r. oraz koszty dodatkowe: zastępstwo procesowe, podróże służbowe.

Koszty poniesione przez Bank w związku z realizacją tej umowy w latach 2017-2021 wyniosły łącznie 1 281,6 tys. zł, w tym wynagrodzenie ryczałtowe [...] i [...] koszty dodatkowe – koszty podróży.

Wynagrodzenie z tytułu wykonanych usług było wypłacane po akceptacji przedstawionego przez kancelarię zestawienia pomocy prawnej udzielonej w ramach umowy w danym miesiącu.

- umowa świadczenia doradztwa prawnego nr BPR-2017-0040 z dnia 24 października 2017 r. zawarta z [...], w zakresie reprezentowania Banku oraz spółek z grupy kapitałowej Banku PKO w sprawach [...], zawarta na czas nieokreślony nie dłużej niż do zakończenia postępowań.

Koszty poniesione przez Bank w związku z realizacją tej umowy w latach 2017-2021 wyniosły łącznie [...] i wypłacane po akceptacji przedstawionego przez kancelarię zestawienia wykonanych czynności w ramach umowy.

- umowa świadczenia doradztwa prawnego nr BPR-2018-0024 z dnia 19 maja 2018 r. zawarta z [...], w związku z planowanym przez Departament Prawny Banku PKO opracowaniem [...], z wynagrodzeniem ryczałtowym [...] (brutto).

Wykonawca [...], została wybrana z uwagi na fakt, że jednym z jej pracowników był prawnik posiadający doświadczenie i wiedzę na temat organizacji i centralizacji obsługi prawnej w międzynarodowej grupie kapitałowej – miał on odpowiadać za realizację zlecenia.

Z uwagi na odejścia z [...] pracownika odpowiedzialnego za realizację zlecenia, prace dotyczące jego realizacji nie były kontynuowane przez kancelarię. Ponadto plany [...] zostały odsunięte w czasie. Bank PKO nie dochodził od kancelarii zapłaty kar umownych określonych w umowie oraz nie powierzył ich wykonania innemu podmiotowi, na koszt kancelarii prawnej [...]. Nie poniósł również kosztów z związku z tą umową.

- umowa świadczenia obsługi prawnej nr BPR-2019-0045 z dnia 25 lipca 2019 r. zawarta z kancelarią [...] w zakresie reprezentowania Banku PKO w postępowaniu [...], w związku z postanowieniem RGD-30/2019 (sygn. sprawy RGD-611-2/19/PC) z dnia 12 marca 2019 r.

Kancelaria [...] została wybrana spośród czterech oferentów w przeprowadzonym postępowaniu zakupowym.

Postępowanie przed Prezesem UOKiK nie zostało zakończone, a dotychczasowe koszty poniesione przez Bank PKO wyniosły [...].

- umowa świadczenia doradztwa prawnego nr BPR-2021-0089 z dnia 10 listopada 2021 r. zawarta z kancelarią [...] w związku z [...]. Umowa zawarta na czas wykonania usługi - nie dłużej niż do 31 grudnia 2022 r., z wynagrodzeniem [...] (netto) + koszty dodatkowe [...] za godzinę pracy (doradztwo wykraczające poza zakres umowy), płatne po zakończeniu kolejnych etapów po wystawieniu faktur i przekazaniu specyfikacji wykonanych czynności.

Kancelaria [...] została wybrana w przeprowadzonym postępowaniu zakupowym spośród pięciu oferentów, do których skierowano zapytanie ofertowe.

Wybór zewnętrznej kancelarii prawnej wynikał z braku zatrudnienia w Banku prawników specjalizujących się w najmie i zakupie nieruchomości komercyjno-biurowych dużej skali i wartości, potrzeby reprezentowania Banku przez profesjonalnego doradcę prawnego specjalizującego się w zagadnieniach prawa nieruchomościowego, konieczność zapewnienia jak najlepszego bezpieczeństwa prawnego Banku w procesie transakcji.

Koszty usługi prawnej za okres listopad 2021 r. – styczeń 2022 r. wyniosły [...].

Sposób świadczenia pomocy prawnej w Banku PKO określony został uchwałą Zarządu Banku nr 851/C/2014 z 23 grudnia 2014 r. w sprawie zasad świadczenia pomocy prawnej w PKO Banku Polskim SA.

W Departamencie Prawnym Banku PKO w okresie objętym kontrolą pracowało [...] osób w 2017 r. [...] w 2018 r. [...] w 2019 r. i w 2020 r. oraz [...] w 2021 r. Liczba prawników bez ukończonej aplikacji kształtowała się na poziomie ok. [...] osób a posiadających aplikacje radcowskie lub pracujących na stanowisku radcy prawnego wynosiła ok. [...] osób.

W okresie tym nastąpił wzrost liczby kancelarii prawnych, z którymi Bank miał podpisane długoterminowe umowy na świadczenie usług pomocy prawnej, o ile w latach 2017-2018 takich kancelarii wynosiła poniżej [...], to w latach 2019-2021 liczba takich kancelarii wzrosła z [...]. Równocześnie wzrosła z sześciu kancelarii w 2017 r. do [...] kancelarii, z którymi były podpisane umowy pomocy prawnej dla jednego projektu. Wzrost ten, według Zastępcy Dyrektora Departamentu Prawnego⁵⁷, był spowodowany wzrostem liczby spraw sądowych prowadzonych przez Bank w ostatnich pięciu latach⁵⁸, wśród których największy udział miały sprawy dotyczące kredytów denominowanych we frankach szwajcarskich lub indeksowane do franków szwajcarskich.

W okresie objętym kontrolą wystąpiły cztery przypadki popisania z kancelariami prawnymi, z którymi Bank PKO miał podpisane długoterminowe umowy świadczenia usług pranych, dodatkowych umów świadczenia usług prawnych.

Według wyjaśnień Zastępcy Dyrektora Departamentu Prawnego, dodatkowe umowy świadczenia usług prawnych dotyczyły powierzenia jednej Kancelarii Adwokackiej wykonywania wszystkich czynności prawnych zmierzających do [...]. Prowadzenie tych spraw wymagało specjalistycznej wiedzy z pogranicza prawa karnego, prawa cywilnego i informatyki, gdyż zwykle elementem takich spraw jest konieczność ustalenia sprawcy przestępstwa odpowiedzialnego za zniesławienie (co jest szczególnie utrudnione, gdy informacje zniesławiające Bank zostały umieszczone w

⁵⁷ Pismo Zastępcy Dyrektora Departamentu Prawnego z 22 września 2022 r.

⁵⁸ W 2017 r. do Departamentu Prawnego wpłynęło 461 spraw z powództwa Banku i 471 spraw przeciw Bankowi. W 2021 r. spraw z powództwa Banku wpłynęło 1 640, a przeciw Bankowi 7 811,

Interne z wykorzystaniem serwerów znajdujących się poza granicami Polski, w tym na terenie Stanów Zjednoczonych). Z uwagi na to, że Kancelaria ta miała doświadczenie w prowadzeniu tego typu spraw, a sprawy te nie były standardowymi sprawami zlecanymi Kancelarii na podstawie zawartej umowy długoterminowej, Bank powierzał jej do prowadzenia te sprawy na podstawie osobnych zleceń⁵⁹.

(akta kontroli str.: 237, 1386-1431, 1456-1478 płyta PKOBP-CD2/PKOBP-umowy prawne)

W wyniku badań wskazanych wyżej umów stwierdzono, że:

- usługi realizowane na ich podstawie związane były z działalnością Banku,
- umowy zawierane były zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku, dotyczącymi zakupu usług, zasady te stosowano również w przypadku zakupu usług medialnych i prawnych wyłączonych ze stosowania tych zasad,
- w umowach na usługi zabezpieczone zostały interesy Banku w przypadku nienależytego wykonania zamówionych usług,
- w przypadku umów, których wartość w skali roku była wyższa niż 500,0 tys. zł netto, przed ich zawarciem uzyskiwano wymaganą zgodę Rady Nadzorczej.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Działalność sponsoringowa Banku PKO prowadzona była w oparciu o obowiązujące regulacje wewnętrzne, roczne plany sponsoringu oraz ocenę efektywności sponsoringu dla wnioskowanych projektów. Zarząd Banku przekazywał Radzie Nadzorczej rzetelne informacje o realizowanych działaniach sponsoringowych.

Zakupione usługi prawne, doradcze i medialne były uzasadnione i dokonane z zastosowaniem obowiązujących w Banku zasad. Zawarte umowy realizowały cele operacyjne i służyły prowadzonej przez Bank działalności.

OBSZAR

2. Mierzenie oraz osiąganie efektów działalności sponsoringowej, usług medialnych i marketingowych

Opis stanu
faktycznego

Według *Zasad działalności marketingowej* ocena efektywności działań sponsorskich przeprowadzana jest dla przedsięwzięć, którym towarzyszą kampanie reklamowe, a zaangażowanie sponsorskie w skali roku wynosi ponad 500,0 tys. zł. Ocena ta może zostać dokonana poprzez:

- oszacowanie ekwiwalentu reklamowego ekspozycji marki w mediach,
- oszacowanie ekwiwalentu reklamowego publikacji przekazu dotyczącego udziału Banku PKO w przedsięwzięciu sponsorskim,
- badania marketingowego dotyczącego działalności sponsorskiej prowadzonej przez Bank PKO,
- opinii eksperckiej na temat wartości pozamedialnej przedsięwzięcia sponsorskiego,

i może zostać przeprowadzona przez Bank PKO, stroną umowy sponsorskiej lub zostać zlecona dostawcy usług marketingowych.

Dla pozostałych działań sponsorskich analiza ich efektywności przeprowadzana jest poprzez weryfikację zgodności sprawozdań z realizacji świadczenia sponsorskiego z zapisami w umowie sponsorskiej.

Odnosząc się do weryfikacji sprawozdań z realizacji umów sponsorskich, Dyrektor DZM wyjaśnił⁶⁰, że zasady weryfikacji i akceptacji sprawozdań z realizacji umów sponsorskich nie zostały określone. Równocześnie wskazał, że akceptacja

⁵⁹ Pismo Zastępcy Dyrektora Departamentu Prawnego nr DRP-62-40101/2022 z 30 sierpnia 2022 r.

⁶⁰ Pismo Dyrektora DZM z 7 września 2022 r.

sprawozdań z realizacji umowy sponsorskiej dokonywana była przez pracownika Banku PKO prowadzącego dany projekt, weryfikującego wykonanie na rzecz Banku świadczeń sponsorskich oraz ewentualnych innych zobowiązań. Kontrahent po otrzymaniu informacji o akceptacji sprawozdania wystawiał fakturę końcową dotyczącą realizacji umowy sponsorskiej.

Bank PKO nie dokonywał szacowania korzyści oraz osiągniętych efektów w odniesieniu do pojedynczych projektów realizowanych w obszarze działalności sponsoringowej, zakupu usług marketingowych i medialnych. Według Dyrektora PMK⁶¹ szacowanie korzyści z działalności Banku PKO w tych obszarach dokonywane było w sposób ciągły oraz na etapie planowania w danym obszarze przedsięwzięć o najistotniejszych działaniach wysokobudżetowych, a wyniki przeprowadzonych analiz brane były pod uwagę na etapie sporządzania rocznych planów działalności. Odnosząc się do badań marketingowych Dyrektor PMK wskazała, że badania marketingowe są specyficznym obszarem działalności marketingowej i poprzez wyniki zleczanych badań oceniane są efekty innych działań prowadzonych przez Bank PKO. Odnosi się to do monitorowania rozpoznawalności marki i jej cech wizerunkowych, jak również wsparcia decyzji np. przy wyborze podejścia do konstrukcji usług, konceptów komunikacji, projektów koncepcyjnych w różnych obszarach działalności Banku PKO, jaki i spółek z grupy kapitałowej Banku PKO. Przy planowaniu działalności w obszarze sponsoringu, udzielania darowizn oraz zakupu usług medialnych dokonywano oszacowania korzyści w oparciu o ogólnopolskie badania znajomości i wizerunku Banku PKO, banków konkurencyjnych, reklam bankowych, które realizowane były w sposób ciągły. Badaniami objęto również rozpoznawalność marki w kontekście najważniejszych obszarów sponsoringu – sport i kultura oraz wybranych projektów – np. Ekstraklasa⁶². Decyzje o kierunkach działalności sponsorskiej były weryfikowane w oparciu o coroczne badania *Sponsoring Monitor – ARC Rynek i Opinia*⁶³. Dla najistotniejszych działań w obszarze sponsoringu – *Program Biegowy* i *Ekstraklasa* Bank PKO dokonywał oszacowania korzyści z prowadzenia działalności sponsoringowej, poprzez wyliczenie ekwiwalentu reklamowego AVE⁶⁴. W przypadku usług medialnych dla dużych kampanii produktowych, o łącznych budżetach powyżej 5 mln zł dokonywano wyliczenia wskaźnika NPV⁶⁵, który po weryfikacji i opinii Departamentu Planowania podlegał akceptacji przez Zarząd Banku. Ponadto, dokonywano comiesięcznej analizy cenników wydatków medialnych na podstawie danych z *KANTAR MEDIA*. Ocena efektywności działań realizowanych w ramach działalności sponsoringowej, zakupu badań marketingowych oraz usług medialnych dokonywana była przez Bank PKO między innymi z wykorzystaniem wyników wskazanych wyżej badań służących do planowania działalności w poszczególnych obszarach. Ocena efektywności prowadzonych działań sponsoringowych prowadzona była również z wykorzystaniem otrzymywanych od sponsorowanych podmiotów raportów z realizacji umów sponsoringu. W raportach tych zamieszczane były między innymi informacje o sposobie informowania uczestników sponsorowanych wydarzeń, o sponsorze

⁶¹ Pismo Dyrektora PMK z 21 października 2022 r.

⁶² Jako przykładowe badania ciągle przedstawiono: *Badania znajomości i wizerunku banków oraz oceny reklam bankowych – moduł Sponsoring* z lutego 2021 r., lipca 2021 r., kwietnia 2022 r. i *moduł Ekstraklasa* z kwietnia 2019 r., lutego 2021 r., lipca 2021 r.

⁶³ Np. *Sponsoring monitor 2018 – Raport końcowy z syndykowanych badań ilościowych* zawierający dane odnośnie sponsoringu w obszarach sport, kultura i sztuka, działalność charytatywna, *Sponsoring monitor 2018 – Analiza dodatkowa dla banku PKO Banku Polskiego*, *Sponsoring monitor 2019 – Raport z syndykowanych badań ilościowych okres: styczeń – grudzień 2019 r.*, *Sponsoring monitor 2020 – Raport z syndykowanych badań ilościowych okres: luty – grudzień 2020 r.* oraz *Sponsoring monitor 2021 – Raport z syndykowanych badań ilościowych okres: luty-lipiec 2021 r.*

⁶⁴ Wskaźnik wyrażający ilość pieniędzy, jaką trzeba byłoby wydać na publikację danego przekazu, gdyby przekaz ten był reklamą.

⁶⁵ NPV – wartość bieżąca netto.

wydarzenia – Banku PKO⁶⁶. W przypadku sponsorowanych wydarzeń, emitowanych przez telewizję lub radio, w raportach tych zamieszczano również informacje o czasie i długości reklamy związanej z wydarzeniem, w której zamieszczona była informacja o sponsorze wydarzenia – Banku PKO. Dla najistotniejszych działań sponsorskich Bank PKO sporządzał raporty ekwiwalentności, w których podawane były informacje o sposobie realizacji danego działania oraz publikacjach poświęconych temu działaniu z informacją o Banku PKO sponsorze działania. Ponadto w celu oceny efektywności prowadzonych działań sponsorskich, Bank PKO realizował badania:

- *Badania świadomości i wpływu sponsoringu Ekstraklasy – raport przygotowany dla PKO Banku Polskiego – listopad 2018 r.,*
- *Raport rynku sponsoringu sportowego 2019,*
- *Sponsoring sportowy i mecenat kultury i sztuki – raport z badania jakościowego zrealizowanego dla PKO Bank Polski – lipiec 2019 r.,*
- *Zwyczaje sportowe Polaków – raport z badania – lipiec 2019 r.,*
- *Ekstraklasa kampanie reklamowe, znajomość rozgrywek, znajomość sponsorów, sponsoring sportowy – styczeń 2022 r.*

W *Raportach z badań efektywności sponsoringu sportowego* sporządzonych dla Banku PKO oszacowana została między innymi wartość ekspozycji marki Banku PKO w ramach sponsoringu [...] ⁶⁷.

Dla najistotniejszych realizowanych działań sponsoringowych podmioty otrzymujące wsparcie w raportach z realizacji umów sponsoringu przedstawiały informacje dotyczące ekwiwalentu reklamowego:

- sponsoring [...] w sezonach rozgrywek piłkarskich 2018-2021 – efektywność sponsoringu wyniosła 2210%⁶⁸,
- sponsoring [...] w sezonach rozgrywek piłkarskich 2021-2022 – efektywność sponsoringu wyniosła 2568%,
- sponsoring [...] w Warszawie w 2021 r. – efektywność sponsoringu wyniosła 1174%.

W przypadku zakupu usług medialnych ocena ich efektywności dokonywana była przez Bank PKO w oparciu o dokumentację *Post Buy*⁶⁹ zawierającą osiągnięte wyniki mediowe w odniesieniu do założeń kampanii.

(akta kontroli str.: 332-335,615-628, 709-712, 1005-1102)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Banku w skontrolowanym obszarze. Bank PKO dokonywał oceny efektywności prowadzonych działań sponsorskich, zakupionych usług marketingowych i medialnych.

⁶⁶ *Sprawozdanie z działań promocyjnych na rzecz Banku PKO BP – „Abakanowicz. Totalna” wystawa czasowa, Sprawozdanie z realizacji umowy sponsorskiej zawartej pomiędzy Powszechna Kasą Oszczędności Bankiem Polskim SA a Filharmonią Narodową w Warszawie – sezon koncertowy 2019/2020, Raport realizacji świadczeń dla PKO BP – Impact’21, Sprawozdanie z realizacji świadczeń promocyjnych na rzecz PKO Banku Polskiego – XXIX Forum Ekonomiczne w Krynicy Zdroju.*

⁶⁷ Raporty sporządzone przez Pentagon Research – podmiot specjalizujący się w badaniach między innymi sponsoringu sportowego. Badania dla Banku PKO obejmowały okres luty-wrzesień 2019 r. i styczeń-czerwiec 2020 r.

⁶⁸ Wielkość obliczona jako stosunek wartości ekwiwalentu reklamowego do wartości wsparcia udzielonego przez sponsora – Bank PKO.

⁶⁹ Analiza *Post buy* – analiza mediowych parametrów osiągniętych przez kampanię, przeprowadzana po zakończeniu kampanii reklamowej, polegająca na rozliczeniu uzyskanych efektów w odniesieniu do zakładanych celów. Ocenie podlega dobór mediów i ich efektywność.

3. Nadzór nad fundacjami

3.1 Fundacje powołane przez Bank PKO

W latach 2017-2021 Bank PKO był Fundatorem trzech fundacji:

- Fundacja *Dorastaj z nami* – utworzona 28 kwietnia 2010 r. pod nazwą *10 kwietnia* przez 28 Fundatorów, Zgromadzenie Fundatorów uchwałą nr 1 z 22 stycznia 2013 r. dokonało zmiany nazwy fundacji na *Dorastaj z nami*.
- Polska Fundacja Narodowa – utworzona 15 listopada 2016 r. przez 17 Fundatorów,
- Fundacja PKO Banku Polskiego⁷⁰ utworzona 22 lipca 2010 r. na podstawie oświadczenia Prezesa Zarządu Banku PKO⁷¹, w tym samym dniu Fundator nadał Fundacji PKO statut.

Statut Fundacji PKO w §20 ust. 1 stanowi, że Zarząd Fundacji PKO składa się od jednego do trzech członków powoływanych w imieniu Fundatora przez Prezesa Zarządu Banku PKO. W okresie objętym kontrolą Zarząd Fundacji PKO był jednoosobowy. Funkcję Prezesa Zarządu Fundacji pełniła Pani Małgorzata Głębińska powołana przez Prezesa Zarządu Banku PKO oświadczeniem z 8 czerwca 2016 r.⁷²

Statut Fundacji PKO w § 17 ust. 1 określa, że Rada Programowa składa się od trzech do 10 Członków powoływanych przez działającego w imieniu Fundatora, Prezesa Zarządu Banku PKO. W latach 2017-2021 Rada Programowa Fundacji PKO liczyła dwóch – trzech członków powołanych przez Prezesa Zarządu Banku PKO spośród pracowników Banku PKO⁷³.

(akta kontroli str.: 195-225, 1482, 1825 płyta *PKOBP-CD3*)

3.2 Wsparcie udzielone Fundacji PKO

Umowy darowizn

W latach 2017-2021 Bank PKO przekazał fundacjom, których był Fundatorem wsparcie finansowe w formie darowizn pieniężnych na łączną kwotę [...], w tym: [...] dla Polskiej Fundacji Narodowej oraz [...] dla Fundacji PKO. Fundacja *Dorastaj z nami* w okresie tym nie otrzymała wsparcia finansowego od Banku PKO.

Opracowane przez Fundację PKO roczne plany finansowe podlegały zatwierdzeniu przez Zarząd Banku PKO⁷⁴, co było zgodne z §15 ust. 1 Statutu Fundacji PKO. W uchwałach tych poza akceptacją poziomu wydatków związanych z finansowaniem działalności Fundacji PKO wynikającego z planu finansowego – z podziałem na działalność programową i operacyjną, Zarząd Banku PKO wyrażał zgodę na przekazanie darowizny pieniężnej w kwocie określonej w planie finansowym oraz wyrażał zgodę na zwolnienie z długu Fundacji PKO w kwocie wynikającej z planu finansowego w zakresie kosztów rzeczowych (bez zaangażowania jednostek Banku PKO).

Darowizny Banku PKO dla Fundacji PKO

⁷⁰ Dalej także: Fundacja PKO.

⁷¹ Akt notarialny Rep. A nr 7064/2010 z 22 lipca 2010 r.

⁷² Następnie Prezes Banku PKO powołał Panią Małgorzatę Głębińską na trzyletnią kadencję Prezesa Zarządu Fundacji PKO od 8 czerwca 2019 r. do 7 czerwca 2022 r. – akt powołania z 7 czerwca 2019 r. Pani Małgorzata Głębińska została odwołana z funkcji Prezesa Zarządu Fundacji uchwałą Zarządu Banku PKO nr 25/E/2022 z 21 stycznia 2022 r. Tą samą uchwałą na stanowisko Prezesa Fundacji powołany został Pan Sebastian Wijas, który w dniu 10 czerwca 2022 r. złożył rezygnację. W dniu 1 lipca 2022 r. na stanowisko Prezesa Fundacji powołana została Pani Aleksandra Mazur.

⁷³ Od 12 stycznia 2022 r. Rada Programowa Fundacji PKO składa się z pięciu członków.

⁷⁴ Plan finansowy na 2017 r. – uchwała Zarządu Banku PKO nr 607/E/2016 z 13 grudnia 2016 r., na 2018 r. – uchwała nr 638/E/2017 z 12 grudnia 2017 r., zmieniona uchwałą nr 344/E/2018 z 3 lipca 2018 r., na 2019 r. 654/E/2018 z 11 grudnia 2018 r., na 2020 r. – uchwała nr 2/E/2020 z 7 stycznia 2020 r. i na 2021 r. – uchwała nr 38/E/2021 z 2 lutego 2021 r.

W latach 2017-2021 Bank PKO zawarł z Fundacją PKO, 13 umów darowizn pieniężnych, na podstawie których w kolejnych latach tego okresu na rzecz Fundacji PKO przekazał: 15 000,0 tys. zł w 2017 r.⁷⁵, 23 000,0 tys. zł w 2018 r.⁷⁶, 22 000,0 tys. zł w 2019 r.⁷⁷, 13 416,8 tys. zł w 2020 r.⁷⁸ i 20 000,0 tys. zł w 2021 r.⁷⁹

Zawarcie umów darowizn pieniężnych poprzedzone zostało zgodami wyrażonymi w uchwałach Zarządu Banku PKO zatwierdzających roczne plany finansowe Fundacji. Od 2018 r.⁸⁰ zgody na zawarcie umów darowizn pieniężnych wyrażała również Rada Nadzorcza Banku PKO⁸¹.

Poza darowiznami pieniężnymi ujętymi w planach finansowych Fundacji PKO, Bank PKO w latach 2017-2021 przekazał [...] ⁸² na podstawie umowy z 30 stycznia 2013 r. o współpracy w zakresie wsparcia finansowego działalności Fundacji PKO w ramach oferowanej Karty Inteligo Visa payWave – *Dobro Procentuje*⁸³. W ramach tej umowy Bank PKO zobowiązał się do przekazywania na rzecz Fundacji PKO darowizny z przychodów z opłat *Interchange* uzyskanej z tytułu transakcji dokonanych kartami charytatywnymi w wysokości stanowiącej równowartość 0,2% wartości kwoty transakcji bezgotówkowej wykonanej tymi kartami w krajowych terminalach POS⁸⁴ oraz transakcjach internetowych.

Poza wsparciem finansowym w postaci darowizn pieniężnych Bank PKO w latach 2017-2021 przekazał Fundacji PKO darowizny rzeczowe o łącznej wartości [...], w tym meble biurowe o wartości [...] i sprzęt komputerowy o wartości [...].

(akta kontroli str.: 1483, 1484, 1495-1580, 1825 płyta *PKOBP-CD3*)

Umowy o współpracy pomiędzy Bankiem PKO dla Fundacją PKO i umowy zwolnienia z długu

Na mocy zawartej 22 maja 2015 r. umowy o współpracy, Bank PKO:

- przekazał Fundacji PKO w bezpłatne użytkowanie na czas nieoznaczony lokal biurowy o powierzchni użytkowej 104,26 m² oraz pomieszczenia magazynowe o powierzchni 7,12 m²,
- udostępnił Fundacji PKO na okres 15 lat serwis internetowy pod nazwą *Portal Fundacji PKO BP SA* – cena udostępnienia portalu [...] brutto za kwartał,
- udostępnił Fundacji PKO podstronę internetową Banku PKO poświęconą *Kolekcji sztuki PKO* – cena udostępnienia podstrony [...] brutto za kwartał,
- określił zakres czynności wykonywanych na rzecz Fundacji, które swoim zakresem obejmowały: czynności administracyjne, teleinformatyczne, obsługę księgową i podatkową, pomoc prawną, wsparcia w opracowaniu planu finansowego oraz bieżące monitorowanie jego realizacji, obsługę kadrową i płacową, czynności

⁷⁵ Umowa nr BZM-2017-0039 z 13 marca 2017 r.

⁷⁶ Umowa nr BZM-2018-0013 z 14 grudnia 2017 r., zmieniona aneksami z 14 lutego 2018 r., 23 marca 2018 r. i 3 lipca 2018 r.

⁷⁷ Umowy nr: BZM-2018-1118 z 5 listopada 2018 r., BZM-2019-0001 z 20 grudnia 2018 r., BZM-2019-0394 z 3 kwietnia 2019 r., BZM-2019-1048 z 4 lipca 2019 r. i BZM-2019-1554 z 7 października 2019 r.

⁷⁸ Umowy nr: BZM-2020-0288 z 10 marca 2020 r., BZM-2020-0335 z 16 marca 2020 r. – zmieniona aneksem z 17 grudnia 2020 r. i BZM-2020-0425 z 23 lipca 2020 r.

⁷⁹ Umowy nr: BZM-2021-0044 z 3 marca 2021 r., BZM-2021-0364 z 9 sierpnia 2021 r. i DEK-2021-0305 z 24 listopada 2021 r.

⁸⁰ Z dniem 15 grudnia 2017 r. weszła w życie zmiana Statutu Banku PKO wprowadzona uchwałą nr 50/2017 Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z 20 lipca 2017 r., która wprowadziła obowiązek uzyskania zgody Rady Nadzorczej na zawarcie przez Bank PKO umów darowizn o wartości przekraczającej 20,0 tys. zł.

⁸¹ Uchwały nr 62/2018 z 8 sierpnia 2018 r., nr 109/2018 z 13 grudnia 2018 r., nr 2/2020 z 23 stycznia 2020 r. oraz 13/2021 z 16 lutego 2021 r.

⁸² W sprawozdaniach finansowych za lata 2017-2021 Fundacja PKO z tytułu programu *Dobro procentuje* wykazała łączne wpływy w wysokości [...].

⁸³ Dalej także: karta charytatywna.

⁸⁴ Terminale płatnicze w punktach handlowych.

w zakresie marketingu działalności Fundacji PKO, czynności w zakresie komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej działalności Fundacji PKO, obsługę bhp.

Z tytułu realizacji umowy Bankowi PKO przysługiwało wynagrodzenie kwartalne równe sumie cen za udostępnienie *Portalu Fundacji PKO BP SA* i podstrony internetowej poświęconej *Kolekcji sztuki PKO*, kosztów eksploatacji zasobów niezbędnych do realizacji przez Bank PKO czynności określonych w umowie oraz kosztów poniesionych przez Bank PKO na nabycie usług i świadczeń, w części niezbędnej do wywiązania się z umowy o współpracy.

Umowa ta została zastąpiona umową o współpracy z 14 grudnia 2017 r. W porównaniu do umowy z maja 2015 r., zwiększona została powierzchnia pomieszczeń biurowych przekazanych do użytkowania Fundacji PKO do 174,26 m² oraz pomieszczeń magazynowych do 15,75 m². Ponadto rozszerzono zakres czynności wykonywanych przez Bank PKO na rzecz Fundacji PKO o rozliczenie umów cywilno-prawnych i obsługę Pracowniczego Programu Emerytalnego. Do umowy z grudnia 2017 r. zawarto trzy aneksy:

- aneks nr 1 z 10 lipca 2018 r. – z czynności wykonywanych przez Bank PKO usunięto obsługę księgową,
- aneks nr 2 z 22 lipca 2019 r. – doprecyzowano zapisy umowy dotyczące korzystania przez Fundację PKO z posiadanych przez Bank PKO licencji,
- aneks nr 3 z 30 kwietnia 2021 r. – doprecyzowano zapisy dotyczące przekazanych pomieszczeń oraz z czynności wykonywanych przez Bank PKO usunięto czynności teleinformatyczne.

Aneks nr 3 poprzedzony został zawarciem 31 marca 2021 r. umowy o świadczenie usług teleinformatycznych przez Bank PKO na rzecz Fundacji PKO. Z tytułu umowy realizacji tej umowy, Bankowi PKO przysługiwało kwartalne ryczałtowe wynagrodzenie w wysokości 5 250,00 zł netto.

Bank PKO z tytułu świadczenia na rzecz Fundacji PKO usług, o których mowa w umowach o współpracy wystawił faktury na łączną kwotę [...], w tym [...] z tytułu kosztów rzeczowych oraz [...] z tytułu zaangażowania departamentów Banku PKO w pracę na rzecz Fundacji PKO (koszty bezgotówkowe). W kolejnych latach było to: [...] w 2017 r., [...] w 2018 r., [...] w 2019 r., [...] w 2020 r. oraz [...] w 2021 r. Równocześnie w latach 2017-2021 Bank PKO, 20 kwartalnymi umowami zwolnienia z długu, zwolnił Fundację PKO z obowiązku płatności zobowiązań w wysokości wynikających z wystawionych faktur za świadczone na rzecz Fundacji PKO usługi.

Na zawarcie umów zwolnienia z długu zgody wyraził Zarząd oraz Rada Nadzorcza Banku PKO, przy czym zgody Rady Nadzorczej dotyczyły umów zwolnienia z długu począwszy od IV kwartału 2017 r. Dla umów odnoszących się do I, II i III kwartału 2017 r. zgody Rady Nadzorczej nie były wymagane⁸⁵.

Na zawarcie umów zwolnienia z długu odnoszącego się do 2017 r., Zarząd Banku PKO wyraził zgody w uchwałach nr 607/E/2016 z 13 grudnia 2016 r. o wartości długu do [...] odnoszącego się do kosztów rzeczowych Banku PKO bez zaangażowania jego jednostek i komórek organizacyjnych oraz nr 26/E/2018 z 26 stycznia 2018 r. o wartości długu [...]. Łączna wartość zwolnienia z długu, na którą zgodę wyraził Zarząd wyniosła [...]. Natomiast Rada Nadzorcza w uchwale 8/2018 z 8 lutego 2018 r. wyraziła zgodę na zawarcie umowy o wartości zwolnienia z długu [...]. Łączna wartość umów zwolnienia z długu odnoszących się do 2017 r. była

⁸⁵ Z dniem 15 grudnia 2017 r. weszła w życie zmiana Statutu Banku PKO wprowadzona uchwałą nr 50/2017 Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z 20 lipca 2017 r., która wprowadziła obowiązek zgody Rady Nadzorczej na zawarcie przez Bank PKO umów zwolnienia z długu o wartości przekraczającej 50,0 tys. zł.

wyższa o [...] od wartości zgód Zarządu i wyniosła [...], w tym [...] wartość długu za IV kwartał 2017 r.

Dla umów zwolnienia z długu odnoszących się do 2018 r. zgody Zarządu i Rady Nadzorczej były wydawane oddzielnie dla każdej kwartalnej umowy. Łączna wartość zwolnienia z długu objęta tymi zgodami wyniosła [...] i była równa łącznej wartości zwolnienia z długu ujętego w umowach odnoszących się do 2018 r.

W odniesieniu do zwolnienia z długu dla 2019 r., 2020 r. i 2021 r. Zarząd wyrażał zgody, które ujęte były w uchwałach:

- 654/E/2018 z 11 grudnia 2018 r. – zwolnienie z długu do [...] kosztów rzeczowych, bez zaangażowania jego jednostek i komórek organizacyjnych Banku PKO,
- 2/E/2020 z 7 stycznia 2020 r. – zwolnienia z długu do [...] kosztów rzeczowych, bez zaangażowania jego jednostek i komórek organizacyjnych Banku PKO,
- 38/E/2021 z 2 lutego 2021 r. – zwolnienia z długu do [...].

Rada Nadzorcza w uchwałach 109/2018 z 13 grudnia 2018 r., 2/2020 z 23 stycznia 2020 r. i 13/2021 z 16 lutego 2021 r. wyraziła zgodę na zawarcie umów zwolnienia z długu na warunkach określonych w odpowiadających im uchwałach Zarządu.

Wartości długu ujęte w umowach zwolnienia z długu dla kolejnych lat wynosiły:

- [...] dla 2019 r., tj. o [...] więcej niż wartość zwolnienia z długu w uchwałach Zarządu i Rady Nadzorczej,
- [...] dla 2020 r., tj. o [...] więcej niż wartość zwolnienia z długu w uchwałach Zarządu i Rady Nadzorczej,
- [...] dla 2021 r., tj. o [...] mniej niż wartość zwolnienia z długu w uchwałach Zarządu i Rady Nadzorczej.

Odnosząc się do wyższych wartości zwolnień z długu za 2017 r., 2019 r. i 2020 r., niż wartości na które wyraziły zgody Zarząd i Rada Nadzorcza, Dyrektor Biura Zarządu Banku wskazała⁸⁶, że: *Umowy zwolnienia z długu podpisane w latach 2017-2021 nie przekraczały kwot określonych w zatwierdzonych planach finansowych fundacji na poszczególne lata. Zgodnie z zapisami §1. Każdej uchwały Zarządu banku, zatwierdzeniu podlegał roczny plan, ujęty w tabeli stanowiącej załącznik do uchwały i zwolnienia nie przekraczały wartości ujętych w tych załącznikach. Kwota łącznego zwolnienia z długu, rozpisana w załączniku, jest zawsze rozbita na dwie części, jedna widnieje w Tabeli nr 1: koszty rzeczowe – zwolnienie z długu, a druga w tabeli nr 2: Łączne koszty związane z Fundacją – Zaangażowanie departamentów Banku w pracę na rzecz Fundacji (bezzgotówkowe). Ponadto Dyrektor Biura Zarządu Banku poinformowała⁸⁷, że Umowy zwolnienia z długu Fundacji PKO Banku Polskiego (dalej „Fundacja”) od początku funkcjonowania Fundacji obejmowały zarówno koszty rzeczowe, jak i koszty bezgotówkowego zaangażowania pracowników PKO Banku Polskiego SA (dalej „Bank”) w pracę na rzecz Fundacji. Na przestrzeni lat zmieniła się natomiast konstrukcja treści uchwał Zarządu Banku zatwierdzających Roczne plany finansowe Fundacji. Począwszy od rocznego planu finansowego Fundacji na 2013 rok, (...) podjęto decyzję o zmianie sposobu prezentowania danych w treści uchwały Zarządu i przeniesieniu, z treści głównej samej uchwały, do jej załącznika stanowiącego integralną część uchwały, informacji na temat kosztów bezgotówkowych zaangażowania jednostek Banku. Niemniej uzasadnieniem takiego działania w żadnym wypadku nie była zmiana intencji nieodpłatnego wsparcia Fundacji, w tym w szczególności wyłączenia jakichkolwiek kosztów spod zgody organów Banku.*

⁸⁶ Pisma Dyrektor Biura Zarządu Banku z 27 lipca 2022 r.

⁸⁷ Pisma Dyrektor Biura Zarządu Banku z 8 września 2022 r.

Przyjmując wyjaśnienia Dyrektor Biura Zarządu Banku, Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że uchwały Zarządu Banku PKO dotyczące zatwierdzenia planów finansowych Fundacji PKO oraz przekazania darowizny i zwolnienia z długu składają się z dwóch części odnoszących się do dwóch różnych podmiotów: pierwszej odnoszącej się do działalności Fundacji PKO, w której Zarząd Banku PKO dokonywał akceptacji jej rocznych planów finansowych oraz drugiej odnoszącej się do działań Banku PKO w stosunku do Fundacji PKO, w której wyrażano zgody na zwolnienia z długu. Przy czym zgody Zarządu wyrażone zostały tylko w odniesieniu do kosztów rzeczowych ponoszonych przez Bank PKO na rzecz Fundacji PKO – bez kosztów zaangażowania jego jednostek i komórek organizacyjnych, które wykazane zostały w rocznych planach finansowych zatwierdzonych tymi uchwałami.

Zdaniem NIK zgoda na zwolnienie z długu Fundacji PKO wyrażona w uchwale Zarządu powinna obejmować zarówno koszty rzeczowe jak i koszty bezgotówkowe ponoszone przez Bank PKO na rzecz Fundacji PKO.

(akta kontroli str.: 1581-1698, 1825 płyta PKOBP-CD3)

Nadzór Banku PKO nad działalnością Fundacji PKO

Umowy darowizn pieniężnych w §3 zobowiązywały Fundację PKO do przekazania Fundatorowi kwartalnych raportów o stopniu realizacji rocznego planu finansowego Fundacji PKO, w terminie do ostatniego dnia miesiąca następującego po kwartale objętym raportem. Raporty miały być przekazywane za pośrednictwem komórek organizacyjnych Banku PKO⁸⁸.

W okresie objętym kontrolą Bank PKO otrzymywał od Fundacji PKO raporty o stopniu realizacji jej rocznych planów finansowych, do przekazania których Fundacja PKO zobowiązana była §3 umów darowizn pieniężnych zawartych z Bankiem PKO. Bank PKO otrzymał raporty obejmujące I kw., I półrocze oraz cały 2017 r. oraz kolejne kwartalny lat 2019-2021. Bank nie dysponował natomiast raportami dotyczącymi 2018 r., przy czym Bank nie wskazał przyczyn braku tych raportów. Przekazane przez Fundację PKO raporty⁸⁹ zawierały między innymi informacje dotyczące środków z darowizny otrzymanej od Banku PKO, liczbie złożonych wniosków o wsparcie oraz zrealizowanych projektów oraz wsparcia udzielonego w poszczególnych obszarach działalności Fundacji PKO. Od 2019 r. raporty te zawierały również informacje dotyczące umów zwolnienia z długu zawartych w danym kwartale, do czego Fundacja PKO zobligowana była §5 uchwał Zarządu Banku PKO w sprawie zatwierdzenia planu finansowego na kolejne lata okresu 2019-2021.

Rada Nadzorcza w uchwałach wyrażających zgodę na zawarcie umów darowizny dla Fundacji PKO oraz umów zwolnienia z długu Fundacji PKO w odniesieniu do lat 2019-2021⁹⁰, zobowiązała Zarząd Banku PKO do przekazania Radzie Nadzorczej kwartalnych informacji na temat sposobu wykonywania umów darowizny i zwolnienia z długu. Informacje te Zarząd zobowiązany był przekazać w terminie do dwóch miesięcy po każdym kwartale kalendarzowym.

Zarząd Banku PKO otrzymane od Fundacji PKO kwartalne raporty, po uzupełnieniu ich o *streszczenie kierownicze* przekazywał Radzie Nadzorczej.

⁸⁸ 2017r. – 2021 r. (umowa z marca 2021 r.) – Biuro Zarządu Banku, Departament Planowania i Kontrolingu oraz Departamenty Podatków, umowa z września 2021 r. – Biuro Zarządzania Marką, umowa z listopada 2021 r. – Departament Komunikacji Korporacyjnej.

⁸⁹ W 2017r. były to raporty zatytułowane *Fundacja PKO Banku Polskiego Podsumowanie .....*, natomiast w latach 2019-2021 r. *Prezentacja na temat sposobu wykonania umowy darowizny pieniężnej na rzecz Fundacji PKO Banku Polskiego oraz umowy zwolnienia z długu Fundacji PKO Banku Polskiego w .....* Raporty te były opracowane przez Fundację PKO we współpracy z Biurem Zarządzania Marką Banku PKO.

⁹⁰ Uchwały Rady Nadzorczej: nr 109/2018 z 13 grudnia 2018 r., nr 2/2020 z 23 stycznia 2020 i nr 13/2021 z 16 lutego 2021 r.

Zarząd Banku PKO w latach 2017-2021 udzielił Prezesowi Fundacji PKO oraz członkom Rady Programowej absolutorium z wykonywania obowiązków w kolejnych latach działalności Fundacji PKO⁹¹.

Odnosząc się do nadzoru sprawowanego przez Bank PKO nad Fundacją, Dyrektor DZM, wyjaśnił⁹² między innymi, że: w Banku PKO nie określono w odrębnym dokumencie sposobu i zasad nadzoru nad Fundacją PKO, a nadzór ten realizowany był poprzez szerokie uprawnienia, które Bank PKO zagwarantował sobie w Statucie Fundacji PKO, w szczególności kompetencje Fundatora i obowiązki Fundacji PKO wobec Fundatora. W szczególności Fundator sprawuje stały nadzór nad Fundacją PKO poprzez kompetencje Rady Programowej, określone w §17 i 18 Statutu, w skład której wchodzi przedstawiciele Banku PKO będący jego pracownikami.

Równocześnie Dyrektor DZM, wyjaśnił⁹³ że Bank PKO w latach 2017-2021 nie prowadził analiz działalności Fundacji PKO. W 2022 r. planowana była do przeprowadzenia na wniosek Rady Programowej, analiza efektów wizerunkowych działalności Fundacji PKO. W 2019 r. Bank PKO przeprowadził badania dotyczące zaangażowania w projekty biegowe, w tym realizowany we współpracy z Fundacją PKO strategiczny projekt charytatywny – *Bieg Charytatywny*⁹⁴. W 2022 r. Bank PKO planował również włącznie najważniejszych projektów Fundacji PKO do cyklicznych badań znajomości i wizerunku marki. O wartości wizerunkowej działalności charytatywnej Fundacji PKO świadczą tytuły i nagrody przyznawane Fundacji PKO i Bankowi PKO⁹⁵.

Bank PKO poza rocznymi sprawozdaniami z działalności Rady Programowej Fundacji PKO za kolejne lata okresu 2017-2021, przekazywanymi na podstawie §18 ust. 4 Statutu Fundacji, nie otrzymywał innych pisemnych informacji od członków Rady Programowej dotyczących działalności Fundacji PKO. Według Dyrektora DZM członkowie Rady Programowej będący równocześnie pracownikami Banku PKO, angażują się na bieżąco w działalność Fundacji PKO, w tym zadania wymagające współpracy pomiędzy Bankiem PKO a Fundacją PKO.

(akta kontroli str.: 912-919, 1489-1493, 1699-1824)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Banku PKO w skontrolowanym obszarze. Zarząd Banku PKO dokonywał akceptacji rocznych planów finansowych Fundacji PKO. Zawarcie umów darowizn pieniężnych oraz umów zwolnienia z długu poprzedzone było uzyskaniem zgód Zarządu i Rady Nadzorczej. Zarząd Banku PKO na bieżąco przekazywał Radzie Nadzorczej wymagane informacje dotyczące realizacji przez Fundację PKO działań finansowanych ze środków przekazanej darowizny pieniężnej. Najwyższa Izba Kontroli zwraca jednak uwagę, że zgody Zarządu dotyczące zwolnienia z długu wyrażone zostały tylko

⁹¹ Uchwały: nr 316/E/2017 z 13 czerwca 2017 r. – absolutorium za 2016 r., nr 343/E/2018 z 3 lipca 2018 r. – absolutorium za 2017 r., nr 254/E/2019 z 25 czerwca 2019 r. – absolutorium za 2018 r., nr 349/E/2020 z 21 lipca 2020 r. – absolutorium za 2019 r. oraz nr 285/E/2021 z 27 lipca 2021 r. – absolutorium za 2020 r.

⁹² Pismo Dyrektora Departamentu Zarządzania Marką i CSR z 30 czerwca 2022 r.

⁹³ Pismo Dyrektora DZM z 30 czerwca 2022 r.

⁹⁴ 5. *PKO Bieg Charytatywny – podsumowanie*, Biuro Zarządzania Marką – Zespół Marketingu Sportowego październik 2019 r.

⁹⁵ Fundacja PKO otrzymała tytuł *Dobroczyniца Roku 2019 w kategorii Fundacja korporacyjna* oraz *Dobroczyniца Roku 2021 w kategorii Edukacja*. Bank PKO za działania prospołeczne otrzymał: w *Konkursie BohaterON 2020* – dwie nagrody w kategorii *Firma*: srebrna statuetka za całokształt działań społecznych, edukację historyczną oraz akcję *PKO Bohaterom*; złota statuetka przyznana przez internautów w powszechnym głosowaniu; w *IV edycji Nagród Gospodarczych Polskiego Radia 2020* – nagroda w kategorii *Filantrop Polski – za walkę z Covid-19 oraz ratowanie polskiej gospodarki i służby zdrowia*.

w odniesieniu do kosztów rzeczowych ponoszonych przez Bank PKO na rzecz Fundacji PKO – bez kosztów zaangażowania jego jednostek i komórek organizacyjnych, które wykazane zostały w rocznych planach finansowych zatwierdzonych tymi uchwałami.

IV. Wnioski i uwagi

W związku z nie stwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli, nie formułuje wniosków ani uwag pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Warszawa, 22 listopada 2022 r.

Kontroler
Rafał Pikus
gł. specjalista kp.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji
p.o. Dyrektora Maciej Maciejewski
z up. p.o. Wicedyrektora
Edyta Kosiarz

/-/

.....
podpis

/-/

.....
podpis